

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Elena Covalenco,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 mai 2018, declarat de către inculpata

Spiridon Oxana XXX, născută la XXX,
originară și domiciliată în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 29.12.2017 pînă la 08.02.2018;

Instanța de apel de la 15.03.2018 pînă la 02.05.2018;

Instanța de recurs de la 09.07.2018 pînă la 15.08.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 08.02.2018, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Spiridon Oxana a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin. (2) lit. i) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 11 ani, cu executare în penitenciar pentru femei de tip închis.

A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la Ursu Constantin și Spiridon Oxana a sumei de 14 964 lei, ce ține de cheltuielile de judecată suportate la efectuarea expertizelor.

1.1. Prin aceeași sentință, a fost condamnat și Ursu Constantin, însă în privința lui, hotărârea nu se contestă.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Spiridon Oxana, la 21 octombrie 2017, aproximativ la ora 23:30, aflându-se la domiciliul lui Pogor Piotr în XXX, xxx, împreună cu Ursu Constantin, întrebuițau băuturi spirtoase cu proprietarul Pogor Piotr. La un moment între Pogor Piotr și Ursu Constantin s-a iscat un conflict, care se manifesta prin adresarea reciprocă cu cuvinte necenzurate, care ulterior a trecut la aplicarea violenței, manifestată prin lovituri reciproce. Ursu Constantin, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu scopul cauzării leziunilor corporale, prin intenție directă i-a aplicat multiple lovituri cu pumnul în regiunea capului - organ important vital al organismului. Observând că victima Pogor Piotr a căzut jos, cu scopul omorului, i-a aplicat multiple lovituri în regiunea corpului și capului, iar cu piciorul sting l-a plasat cu forța pe gâtul părții vătămate pentru a-l sugruma. Totodată, Spiridon Oxana cu scopul omorului a început a sări cu picioarele peste corpul și capul lui Pogor Piotr. Astfel, având intenția de a finisa acțiunile sale criminale îndreptate spre omorul lui Pogor Piotr, Ursu Constantin a luat un cablu electric de lângă ușa de intrare, l-a înfășat la gâtul victimei și aplicând forța fizică, l-a sugrumat. Spiridon Oxana observând că victima Pogor Piotr nu răsufla a luat o lumânare și o iconiță pe care le-a pus în palma mâinii, după care împreună cu Ursu Constantin au părăsit fața locului.

În rezultatul maltratării Pogor Piotr a primit leziuni corporale grave, iar în urma sugrumării victima a decedat.

3. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la Ursu Constantin și Spiridon Oxana să fie încasată suma de 14 964 lei, pentru efectuarea expertizelor și trecerea acestora în contul statului. În motivarea și argumentarea apelului își exprimă dezacordul cu soluția luată de către instanța de judecată în ceea ce privește respingerea solicitării de a încasa din contul lui Ursu Constantin și Spiridon Oxana a cheltuielilor în sumă de 14 964 lei suportate pentru un șir de expertize judiciare cum ar fi: raport de expertiză judiciară în sumă de 320 lei, raport de expertiza judiciară în sumă de 9 240 lei, raport de expertiză judiciară în sumă de 1 680 lei, raport de expertiză judiciară în sumă de 1 862, raport de expertiză judiciară în sumă de 1 862, acestea fiind apreciate de apelant ca cheltuieli judiciare.

3.1. Apel a declarat și inculpata Spiridon Oxana, prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe și transmiterea cauzei pentru o nouă rejudecare în aceeași instanță, motivînd că, nu a săvârșit infracțiunea incriminată ei și refuză examinarea cazului conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 mai 2018, apelurile procurorului și al inculpatei Spiridon Oxana s-au respins ca nefondate, cu menținerea sentinței în cauză.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, argumentele inculpatei Spiridon Oxana și apărătorului său, precum că ea nu recunoaște vina și faptul că, a solicitat rejudecarea cauzei și achitarea acesteia, instanța de apel le-a apreciat critic, deoarece cauza a fost judecată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, fiind acceptată cererea inculpatei în acest sens prin încheierea instanței din 19.01.2018 (Vol. 1, f.d. 235 și 238- 240).

Argumentele invocate de procuror în cererea de apel, precum că instanța nejustificat a respins cerințele înaintate de partea acuzării privind încasarea a 14 964 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare cum ar fi: raport de expertiză judiciară în sumă de 320 lei, raport de expertiza judiciară în sumă de 9 240 lei, raport de expertiză judiciară în sumă de 1 680 lei, raport de expertiză judiciară în sumă de 1862, raport de expertiză judiciară în sumă de 1 862, în calitate de cheltuieli judiciare, au fost apreciate ca nefondate.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță corect și legal a statuat că, expertiza medico-legală este o probă care de rînd cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării au menirea a demonstra în instanță vinovăția inculpaților în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia.

Astfel, este obligația acuzării în calitate de autoritate a statului de a acumula probele necesare ce demonstrează vinovăția și identifică persoana vinovată în comiterea unei infracțiuni, ori, obligația pozitivă a statului este de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului - în cazul dat a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei medico-legale.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpata Spiridon Oxana, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu

pronunțarea unei hotărâri de achitare. Recurenta invocă dezacordul cu decizie instanței de apel care a menținut sentința primei instanțe. Totodată, se invocă că, nu a săvârșit infracțiunea imputată, ea fiind doar alături de Ursu Constantin care și l-a omorât pe Pogor Piotor.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de inculpata Spiridon Oxana, prin care a menționat că, recursul urmează a fi respins, deoarece instanța de apel s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra vinovăției inculpatei. Din textul deciziei rezultă că s-a analizat obiectiv probele administrate și hotărârea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare, fiind în corespundere cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilitatea acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, drept temei de casare a deciziei instanței de apel, se invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală, precum că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal reține că, aceste temeuri nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că, instanța de apel, la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu au confirmat vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal.

De asemenea, cauza penală s-a judecat în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, la cererea inculpatei (Vol. 1, f.d. 235 și 238- 240) și în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor menționate, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Analizând argumentele expuse în recursul ordinar, Colegiul penal constată că, ele au fost anterior invocate în cererea de apel, pe care instanța de apel le-a examinat în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (3), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și s-a pronunțat detaliat asupra lor.

După cum s-a menționat mai sus, Colegiul penal consideră că temeiurile pentru recurs semnalate la pct. 5 din prezenta decizie, nu sunt incidente în prezenta cauză, iar instanța de apel just a menținut sentința primei instanțe și a motivat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Astfel, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie de avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmînd ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele inferioare au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatei, precum și de condițiile de viață ale acesteia.

În urma circumstanțelor elucidate, instanța conchide că de fapt în cauză nu sau comis erorile de drept prevăzute în pct. 10), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurenta, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției

adoptate, pedeapsa stabilită inculpatei fiind aplicată de către instanța de fond și de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de inculpata **Spiridon Oxana XXX**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 mai 2018, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **30 august 2018**.

Președinte:

Elena Covalenco

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan